

ใบกิจกรรมที่ 8
ความจำเป็นในการตั้งคำถาม

จงอ่านเนื้อเรื่องแล้วตั้งคำถาม

ตัวอย่าง ใครเป็นคนเขียนบทความนี้

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....
4.
.....
.....
5.
.....
.....



ใบกิจกรรมที่ 4
การจดบันทึก

เรื่อง

อาหารอะไรที่เหมาะสมกับนักเรียน ในช่วงสอบ	อาหารอะไรที่ไม่เหมาะสมกับนักเรียน ในช่วงสอบ
--	---

อาหารสำหรับคนที่คิดมากนอนไม่หลับคือ

ใบกิจกรรมที่ 10
การประเมินผล

จากบทความเรื่องกินอะไรก่อนสอบให้นักเรียนงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใดเวลาสอบไม่ควรกินอาหารที่มีคาร์โบไฮเดรตมาก

.....
.....

2. เพราะเหตุใดเราควรรับประทานอาหารก่อนถึงเวลาสอบอย่างน้อยหนึ่งชั่วโมง

.....
.....

3. เพราะเหตุใดไม่ควมรับประทานอาหารแปลกไปจากเดิมในวันสอบ

.....
.....

5. ถ้าต้องการรู้สึกผ่อนคลายควรรับประทานอาหารชนิดใด

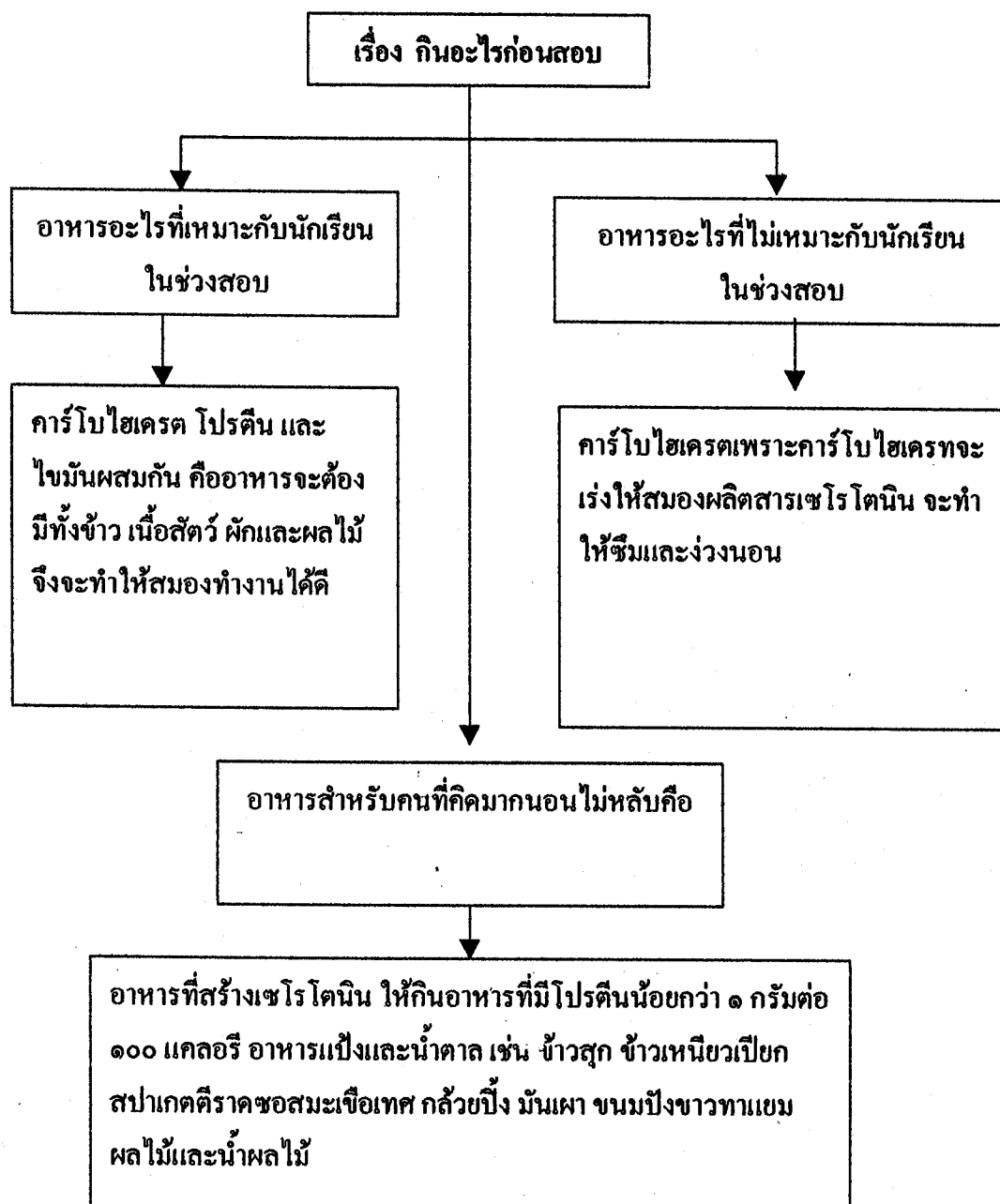
.....
.....

4. นักเรียนคิดว่าบทความนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

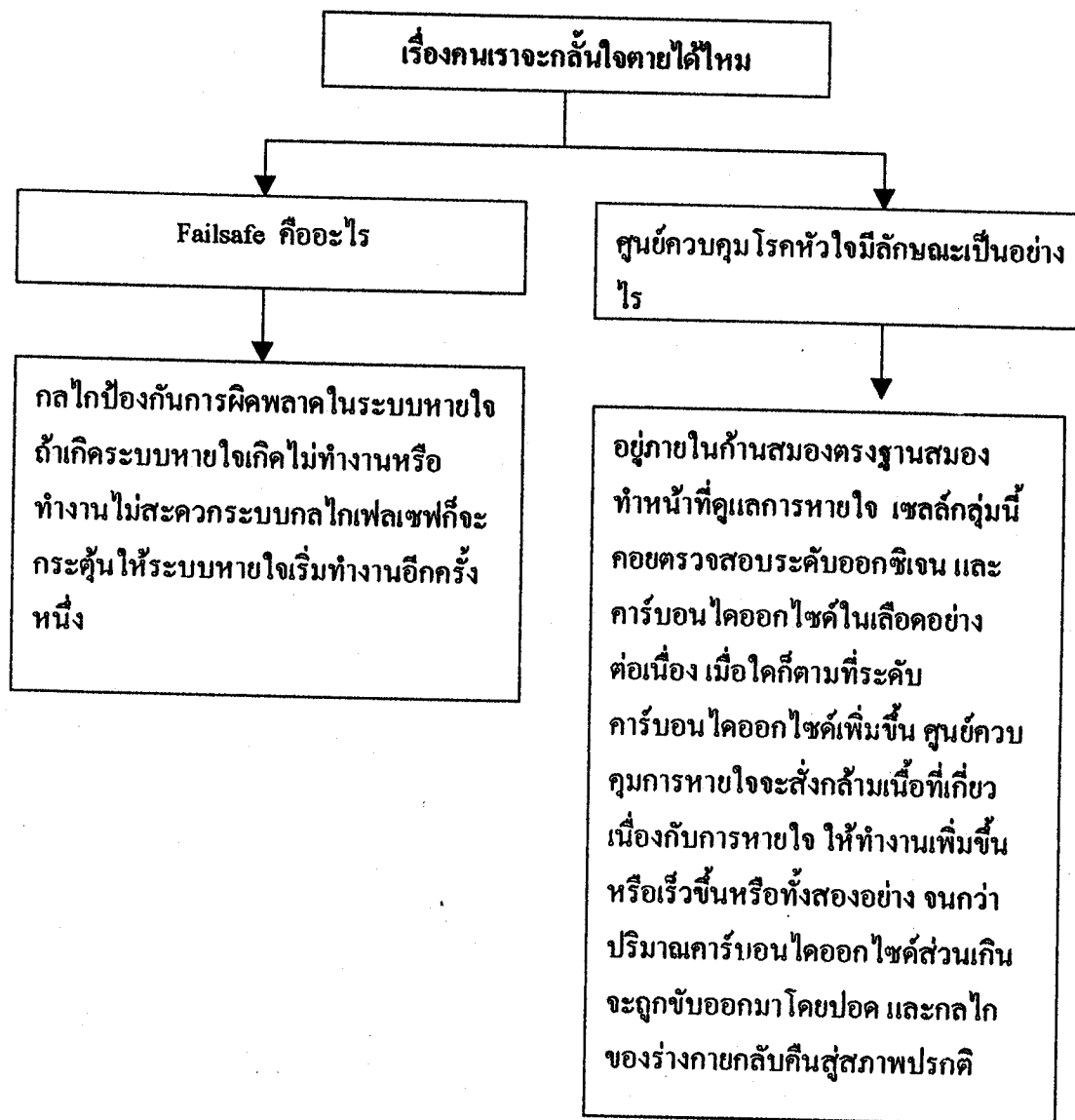
.....
.....

ឆេត

เฉลยใบกิจกรรมที่ 4 การจดบันทึก



เฉลยใบกิจกรรมที่ 4 การจดบันทึก



เฉลยใบกิจกรรมที่ 5

การประเมินผล

จากบทความเรื่องคนเรากลั้นใจตายได้หรือไม่ ให้นักเรียนจงตอบคำถามต่อไปนี้

1. ระบบ Failsafe มีหน้าที่อย่างไร

ตอบ กลไกป้องกันการผิดพลาดในระบบหายใจ ถ้าเกิดระบบหายใจไม่ทำงาน หรือทำงานไม่สะดวก ระบบกลไกเฟลเซฟก็จะกระตุ้นให้ระบบหายใจเริ่มทำงานอีกครั้งหนึ่ง

3. ศูนย์ควบคุมโรคหัวใจมีลักษณะเป็นอย่างไร

ตอบ อยู่ภายในก้านสมองตรงฐานสมอง ทำหน้าที่ดูแลการหายใจ เซลล์กลุ่มนี้คอยตรวจสอบระดับออกซิเจน และคาร์บอนไดออกไซด์ในเลือดอย่างต่อเนื่อง เมื่อใดก็ตามที่ระดับคาร์บอนไดออกไซด์เพิ่มขึ้น ศูนย์ควบคุมการหายใจจะส่งคำสั่งเนื้อที่เกี่ยวเนื่องกับการหายใจ ให้ทำงานเพิ่มขึ้นหรือเร็วขึ้นหรือทั้งสองอย่าง จนกว่าปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ส่วนเกินจะถูกขับออกมาโดยปอด และกลไกของร่างกายกลับคืนสู่สภาพปกติ

4. ทำไมช่วงที่เราหลับเราระดับการหายใจจึงต่ำกว่าปกติ

ตอบ ร่างกายเคลื่อนไหวจึงต้องการปริมาณออกซิเจนน้อยลง จังหวะการหายใจจะค่อย ๆ ช้าลง และสม่ำเสมอ

2. จากบทความสาเหตุที่ทำให้คนเรากลั้นใจตายไม่ได้คือ

ตอบ ระบบ Failsafe จะช่วยทำให้ระบบหายใจเป็นปกติ

5. นักเรียนคิดว่าบทความนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

ตอบ มีประโยชน์ ให้ความรู้

ใบเฉลยกิจกรรมที่ 10
การประเมินผล

จากบทความเรื่องกินอะไรก่อนสอบให้นักเรียนจงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใดเวลาสอบไม่ควรกินอาหารที่มีคาร์โบไฮเดรตมาก

แนวการตอบ เพราะคาร์โบไฮเดรตจะเร่งให้สมองผลิตสารเซโรโตนิน จะทำให้ซึมและง่วงนอน คาร์โบไฮเดรตกระตุ้นให้ตับอ่อนปล่อยอินซูลินออกมามาก ทำให้เกิดสารเซโรโตนินที่มีคุณสมบัติทำให้สงบสบายซึ่งไม่เหมาะแก่ผู้ที่จะไปสอบ

2. เพราะเหตุใดเราควรรับประทานอาหารก่อนถึงเวลาสอบอย่างน้อยหนึ่งชั่วโมง

แนวการตอบ กระตุ้นการส่งข่าวสารของประสาทในสมองทำให้สมองปลอดโปร่ง

3. เพราะเหตุใดไม่ควมรับประทานอาหารแปลกไปจากเดิมในวันสอบ

แนวการตอบ เพราะสมองจะทำงานได้ดีเมื่อได้รับอาหารแบบเดิม

5. ถ้าต้องการรู้สึกผ่อนคลายควรรับประทานอาหารชนิดใด

แนวการตอบ ให้กินอาหารที่สร้างเซโรโตนิน อาหารที่มีโปรตีนน้อยกว่า ๑ กรัมต่อ ๑๐๐ แคลอรี อาหารแป้งและน้ำตาล

4. นักเรียนคิดว่าบทความนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ อย่างไร

แนวการตอบ มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

แบบทดสอบ

แบบทดสอบ

การอ่านจับใจความ ประเภท บทความ

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถอ่านจับใจความงานเขียนประเภทบทความได้

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 3

“พวกที่ไม่ชอบกินผักสด และดูถูกว่าผักสดและน้ำข้าวเป็นอาหารหยาบ ว่าพวกถั่ว ข้าวสาลีและข้าวฟ่างนั้นเป็นอาหารที่ไม่มีรสชาติ พวกนี้ชอบกินข้าวเจ้าที่ขัดสีจนขาว และขนมปังที่ทำจากแป้งที่บดละเอียดเพียงเพื่อความเอร็ดอร่อย น้ำอาหาร ขนมหวานต่าง ๆ ต้องถูกดัดแปลงวางใส่จานที่สวยงาม”

เวลาผ่านมานับพันปี พฤติกรรมการกินแบบนี้ยังคงอยู่ ประชากรทั่วโลกก็มีพฤติกรรมแบบเดียวกันนี้คือ กินอาหารที่ผ่านการปรุงแต่งจนมีรูปลักษณ์ สีกลิ่นสวยงาม โดยไม่ได้คำนึงถึงคุณค่าอาหารที่ร่างกายควรได้รับ กว่าจะรู้ตัวว่ามีพฤติกรรมการกินแบบผิด ๆ ร่างกายได้รับสิ่งที่ไม่ดีประโยชน์ และบางอย่างก็เป็นโทษ เมื่อนั้นร่างกายก็ถูกรุมเร้าด้วยโรคร้ายเสียแล้ว

1. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด
 - ก. การแปรรูปอาหาร
 - ข. การเลือกซื้ออาหาร
 - ค. การประกอบอาหาร
 - ง. การเลือกรับประทานอาหาร
2. ผู้เขียนเห็นว่าสิ่งใดควรได้รับการเปลี่ยนแปลง
 - ก. รสชาติอาหาร
 - ข. การคัดเลือกอาหาร
 - ค. ขั้นตอนการปรุงอาหาร
 - ง. พฤติกรรมการบริโภคอาหาร
3. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด
 - ก. คำหยา
 - ข. อธิบาย
 - ค. เตือนภัย

ง. กล่าวโทษ

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบต่อไปนี้

ถ้าบ้านท่านใกล้ถนนที่มีการจราจรคับคั่ง ท่านจะได้รับไอเสียรถที่ปล่อยสู่บรรยากาศแล้วโรยตัวลงพื้นดิน โดยเฉพาะพื้นที่จอแจจะสะสมหนาแน่นกว่าที่อื่น หรือหากว่าท่านซื้อบ้านเก่าที่เคยมีการลอกสีหรือทาสีใหม่ เกล็ดสีมีสารตะกั่วผสมร่วงลงพื้น จะผสมกับดินรอบ ๆ บ้าน จะละลายกับน้ำ จากนั้นก็ถูกดูดมารอท่านในผักผลไม้ที่กินนั้นแหละ

4. ข้อความนี้กล่าวถึงอันตรายของอะไร

- ก. ก๊าซคาร์บอน
- ข. สารตะกั่ว
- ค. การจราจร
- ง. ไอเสียรถยนต์

5. ใจความสำคัญของข้อความนี้คือ

- ก. ภัยจากการจราจรที่คับคั่ง
- ข. ภัยร้ายจากสีทาบ้าน
- ค. ภัยร้ายจากสารตะกั่ว
- ง. ผลเสียจากการใช้รถยนต์

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

ปากเป็นด่านแรกของการย่อยอาหาร สิ่งที่จะช่วยลำดับแรกก็คงไม่ฟันฟัน การมีฟันที่ดี ครอบสมบูรณ์ จะบดเคี้ยวอาหารได้ละเอียดมากขึ้น ดูได้จากผู้ที่มีฟันแข็งแรงจะทานอาหารประเภทใดก็บดได้ แถมได้ความเอร็ดอร่อยอย่างเต็มอิ่ม ซึ่งผิดกับคนที่มีฟันไม่สมบูรณ์ มีผลต่อการย่อยอาหารและการรับประทานอาหารอย่างมาก ต้องคอยระวังสิ่งที่จะต้องมารับงานหนักแทนก็ คือ กระเพาะอาหาร และลำไส้ใหญ่ หน้าที่อันสุดท้ายเป็นทวารหนัก ดังนั้นการมีสุขภาพปากและฟันที่ดี จึงเป็นสิ่งสำคัญจะช่วยร่างกายให้สมบูรณ์และไม่มีปัญหาในระบบทางเดินอาหารอีกด้วย

6. ข้อความนี้ต้องการกล่าวในลักษณะใดมากที่สุด
 - ก. ชี้แจง
 - ข. ชักชวน
 - ค. แนะนำ
 - ง. อธิบาย
7. การดูแลสุขภาพฟันน่าจะเกิดประโยชน์อย่างไรเป็นลำดับแรก
 - ก. มีบุคลิกภาพดี
 - ข. มีสุขภาพแข็งแรง
 - ค. มีการบริโภคอาหารดีขึ้น
 - ง. มีระบบการย่อยอาหารดีขึ้น

คำชี้แจง อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อต่อไปนี้

เจ้ากลืนทุเรียนนี้ไม่เหมือนใคร และกลืนของมันส่งไปได้ไกล ยิ่งถ้าตรงนั้นเป็นแอร์ แล้วมันจะส่งกลืนอบวอลอยู่อย่างนั้นรบกวนคนอื่น ปกติเขาจะไม่อนุญาตให้นำขึ้นรถ แต่จริงๆ แล้วมีวิธีแก้ไขได้ง่ายมาก คือ ให้เอาทุเรียนใส่ถุงกระดาษสีน้ำตาลหนา แล้วใส่ถุงพลาสติกปิดปากถุงให้แน่น แต่ถ้าไม่มีถุงอะไรเลยให้ใช้มีดตัดปลายหนามตรงเปลือกทุเรียนออกให้หมด คราวนี้ก็สามารถหิ้วผลทุเรียนไปไหนมาไหนได้สะดวก โดยไม่มีกลิ่นออกมาเตะจมูกใครอีกเลย ส่วนท่านที่ชอบทานทุเรียนแล้วมีกลิ่น ถ้าไม่มียาอมดับกลิ่น ก็ให้เอาน้ำล้างพุทตรงที่เป็นร่องพูของเปลือกทุเรียนที่เรารับประทานเนื้อหมดแล้วนั้นแหละมาดืม จะทำให้กลิ่นทุเรียนหายไปเป็นปลิดทิ้ง คราวนี้ท่านก็สามารถพูดคุยกับใครได้อย่างสบาย

8. ความนี้กล่าวในลักษณะใด
 - ก. เสนอแนะ
 - ข. ชักชวน
 - ค. บอกเล่า
 - ง. โน้มน้าว

9. ข้อความนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด

- ก. การเก็บทุเรียน
- ข. การคัดกลั่นทุเรียน
- ค. การรับประทานทุเรียน
- ง. การเลือกซื้อทุเรียน

10. ส่งกลั่นอบอวลอยู่อย่างนั้น”

“อบอวล” ในที่นี้สื่อความหมายว่าอย่างไร

- ก. กลิ่นหอมรุนแรง
- ข. กลิ่นหอมชวนกิน
- ค. กลิ่นหอมไปไกล
- ง. กลิ่นหอมวนเวียน

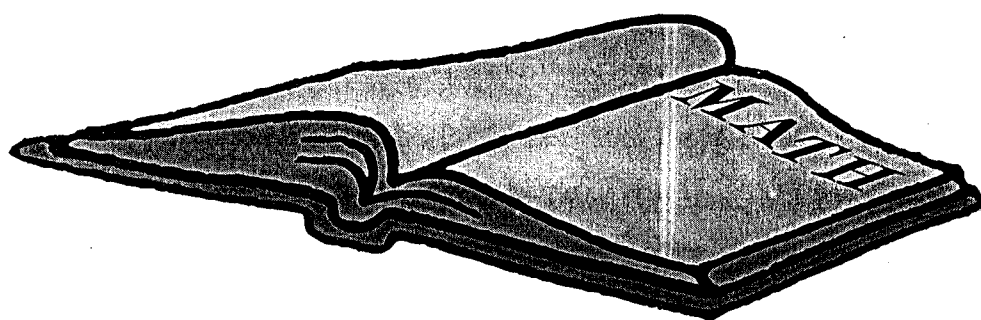
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เรื่องบทความ

- | | |
|------|-------|
| 1. ง | 6. ง |
| 2. ง | 7. ก |
| 3. ค | 8. ก |
| 4. ข | 9. ข |
| 5. ก | 10. ง |

ชุดการสอนการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง

การอ่านจับใจความสารคดี



คำชี้แจงเพิ่มเติมสำหรับครู

ชุดการสอนที่ 3 การอ่านจับใจสารคดี

จำนวน 3 คาบ

1. ข้อควรปฏิบัติก่อนดำเนินการสอน ครูปฏิบัติดังนี้

- 1.1 ศึกษาแผนการสอนอย่างละเอียด
- 1.2 ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับงานเขียนประเภทต่าง ๆ
- 1.3 ศึกษาบทความจากชุดการสอนให้เข้าใจก่อน
- 1.4 ทดลองปฏิบัติกิจกรรมทั้งหมดตามแผน
- 1.5 แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 2 คน โดยความสามารถ
- 1.6 จัดเรียงเอกสารที่จำเป็นก่อนหลัง
- 1.7 ครูชี้แจงวิธีการเรียนและกิจกรรมตามชุดการสอน

2. ขณะดำเนินการสอน

- 2.1 ชี้แจงกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนทราบ
- 2.2 จัดกลุ่มนักเรียนตามที่เตรียมไว้
- 2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 ให้คำแนะนำและปรึกษาแก่นักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม
- 2.5 สรุปบทเรียนร่วมกับนักเรียน

3. ข้อควรปฏิบัติเมื่อดำเนินการสอนสิ้นสุดลง

- 3.1 ตรวจงานนักเรียน
- 3.2 ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน
- 3.3 บันทึกผลการให้คะแนน

ชุดการสอนที่ 3 การอ่านจับใจความสารคดี**จำนวน 3 คาบ****ส่วนประกอบของชุดการสอน**

1. คู่มือครูประกอบด้วย
 - 1.1 แผนการสอน
 - 1.2 คำชี้แจง
 - 1.3 สิ่งที่คุณต้องเตรียม
2. คู่มือนักเรียน
 - 2.1 คำชี้แจง
 - 2.2 เนื้อหาที่เรียน
3. เอกสารและอุปกรณ์การเรียนการสอนประกอบด้วย
 - 3.1 ใบความรู้
 - 3.2 ใบกิจกรรม
 - 3.3 ใบเฉลย
 - 3.4 แบบทดสอบประจำชุดการสอน

แผนการจัดการการเรียนรู้

วิชา ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การอ่านจับใจความประเภทสารคดี

เวลา 3 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

สารคดีคืองานเขียนที่มุ่งเสนอข้อเท็จจริงต่อผู้อ่าน โดยเสนอกลวิธีการแต่งที่อ่านได้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลิน การอ่านจับใจความสารคดีอย่างมีประสิทธิภาพต้องพยายามจำแนกว่าใจความสำคัญหรือแก่นของเรื่องคืออะไร ใจความแต่ละตอนคืออะไร ซึ่งจะทำให้การอ่านสารคดีได้ผลดียิ่งขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญบทอ่านประเภทสารคดีได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
2. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
3. แสดงความคิดเห็นเชิงวิจารณ์จากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
4. ระบุความสำคัญของบทอ่านได้อย่างถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

1. บทอ่านที่เป็นงานเขียนประเภทสารคดี จัดเป็นบัตรข้อความ จำนวน 2 บัตร คือ บัตรข้อความที่ 1 สารคดี เรื่อง ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ บัตรข้อความที่ 2 เมื่อโรคกลัวน้ำมาเยือน

2. สารคดี (Feature) คืองานเขียนที่เสนอความรู้หรือข้อเท็จจริงซึ่งน่าสนใจแก่ผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีการแต่งที่อ่านได้อย่างสนุกสนานเพลิดเพลินอารมณ์ด้วย สารคดีแตกต่างจากงานเขียนประเภทคำราตรึงที่ไม่ได้มุ่งเสนอความรู้ทางวิชาการอย่างตรงไปตรงมาและแห้งแล้ง แต่จะเลือกเสนอข้อมูลที่กำลังอยู่ในความสนใจหรือน่าสนใจเป็นพิเศษ แล้วปรุงแต่งด้วยสำนวนภาษาที่ไพเราะสละสลวย มีการดำเนินเรื่องที่เร้าใจให้ติดตาม นิยมใช้ภาพประกอบเรื่องที่กลมกลืนสวยงามและชัดเจน

สารคดีแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. สารคดีท่องเที่ยว คืองานเขียนที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สำหรับผู้สนใจการท่องเที่ยว เช่น ลักษณะท้องถิ่น สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี การคมนาคม ความเป็นอยู่ของประชาชน และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ ที่จะให้ผู้อ่านใช้เป็นคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวได้

2. สารคดีชีวประวัติ เป็นสารคดีที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลและอาชีพที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาความสำเร็จหรือความล้มเหลวของบุคคลเหล่านั้นเพื่อนำมาเป็นบทเรียนสำหรับตนเองหรือเพื่อประโยชน์สำหรับสังคมส่วนรวม

3. สารคดีรายงานพิเศษ คือสารคดีที่เรียกว่า “สตู๊ป” เป็นสารคดีขนาดยาวที่มุ่งติดตามค้นหาความรู้จากปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ในเรื่องที่ประชาชนสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับเชิงข่าวหรือเป็นการเสนอข้อมูลในแง่มุมแปลกใหม่ที่ผู้อ่านไม่ทราบมาก่อน โดยผู้เขียนจะออกไปหาคำตอบจากข้อมูลจริง ๆ ที่เกิดขึ้น แม้สารคดีรายงานพิเศษจะไม่จำกัดแนวเนื้อหาเป็นเรื่อง แต่ก็มักเลือกเสนอเฉพาะสิ่งที่ทันสมัยอยู่ในความสนใจของผู้อ่านในขณะนั้นมากกว่าอย่างอื่น เพราะสามารถตอบสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็นเป็นพิเศษ

4. สารคดีวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมคือสารคดีที่ให้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การก้าวหน้าในโลก และปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องที่กำลังตื่นตัวกันอย่างกว้างขวางทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทย ปัจจุบันซึ่งมีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว แต่กำลังประสบปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงเช่นกัน สารคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมจึงเป็นที่สนใจอย่างสูง

5. สารคดีปกิณกะ คือสารคดีที่เสนอความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ ขนาดสั้น ๆ ซึ่งกำลังได้รับความนิยมน่าขึ้นเป็นลำดับเพราะสามารถรับรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็วและไม่น่าเบื่อหน่าย ดังนั้นนอกจากจะพบสารคดีประเภทนี้ในสิ่งพิมพ์ทั่วไปแล้ว ปัจจุบันยังนิยมนำมาเสนอทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

กระบวนการจัดการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Concept Attainment)

1. ครูให้นักเรียนดูหนังสือที่มีบทอ่านประเภท สารคดี ข่าว บทความ กวีนิพนธ์

และเรื่องสั้น ซึ่งหนังสือมีบทอ่านเป็นสารคดีให้กาเครื่องหมายถูก ส่วนหนังสือที่เป็นงานเขียนประเภทอื่นให้กาเครื่องหมายผิด

2. ครูพูดเร้าความสนใจให้นักเรียนเปรียบเทียบ แยกแยะ เพื่อหาลักษณะร่วมบทอ่านทั้งประเภทที่กาเครื่องหมายถูกและกาเครื่องหมายผิดแล้วให้นักเรียนตั้งสมมติฐานว่าบทอ่านในหนังสือที่กาเครื่องหมายถูกมีลักษณะเป็นอย่างไร

3. นักเรียนรับใบความรู้เรื่อง งานเขียนประเภทสารคดี แล้วศึกษารายบุคคลแล้วบันทึกความรู้ลงในกระดาษที่ครูแจกให้

ขั้นสอน

1. นักเรียนอ่านเรื่องบทความเรื่อง ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ

1.1กำหนดจุดมุ่งหมาย (Preparation Stage)

- ครูแจกบทอ่านเรื่อง ประเพณีอุ้มพระดำน้ำให้นักเรียนแต่ละคน แล้วบอกว่าวันนี้เราจะอ่านสารคดีโดยใช้วิธีตามแผนภูมิการอ่านตามวิธีพาโนรามา

- นักเรียนดูแผนภูมิการอ่านตามวิธีพาโนรามาจากแผนที่คิดไว้หน้าห้อง

- ครูให้นักเรียนดูลักษณะของบัตรข้อความที่อ่านว่าเป็นเรื่องลักษณะใด ควรอ่านแบบใดคล้ายกับเรื่องที่เคยอ่านมาบ้าง เพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน

- นักเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน ครูสุ่มให้นักเรียนตอบทีละคน

1.2 ปรับความเร็ว (Adapting rate to material)

- ครูให้นักเรียนอ่านแบบผ่าน ๆ และพิจารณาว่าเรื่องนี้ควรอ่านช้าหรือเร็วเพื่อปรับความเร็วให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ แล้วบันทึกเวลาอ่านจริงลงบัตรบันทึก

1.3 การตั้งคำถาม (Need to pose questions)

- นักเรียนตั้งคำถามเพื่อเพื่อนในห้อง พร้อมคำตอบ เพื่อดูว่านักเรียนสามารถตั้งคำถามเพื่อสืบค้นเรื่องที่อ่านได้มากเพียงใด

2. ขั้นอ่าน

2.1 การสำรวจ (Overview)

ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจข้อความสำคัญ ข้อความนำหน้าบทความ ข้อความที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด ข้อความที่มีลักษณะเด่นเป็นพิเศษ

2.2 การติดตาม (Read and Relate)

- นักเรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้และบันทึกเวลาอ่านครั้งที่ 2

นักเรียนพิจารณาว่าในการอ่านควรเลือกอ่าน ตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถันเพราะ ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลขก็ได้ และร่วมกันอภิปรายในประเด็นคำถามต่อไปนี้

- 2.2.1 สารคดีเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับอะไร
- 2.2.2 สาเหตุที่ทำให้เกิดประเพณีดังกล่าว
- 2.2.3 เราควรปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อถึงงานประเพณีดังกล่าว
- 2.2.4 นักเรียนมีวิธีในการอนุรักษ์ประเพณีของชุมชนได้อย่างไร
- 2.2.5 ความสำคัญของสารคดีเรื่องประเพณีอุ้มพระดำน้ำ

2.3 การจดบันทึก (Annotate)

ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญของเรื่อง เพื่อจับใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่อง ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อใจความสำคัญ ตามแบบฟอร์มที่ครูกำหนด และครูเฉลยแบบบันทึกย่อที่ถูกต้อง

3. ขั้นสรุป

3.1การใช้ความจำ (Memorize)

นักเรียนทบทวนบันทึกย่อความถูกต้อง และตรวจสอบว่าการอ่านครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 ครั้งครั้งไหนใช้เวลาน้อยกว่า พิจารณาข้อบกพร่องในการอ่านแต่ละครั้งว่ามีส่วนใดควรแก้ไข ส่วนใดเหมาะสม

3.2การประเมินผล (Assess)

นักเรียนทำประเมินสารคดีเรื่องประเพณีอุ้มพระดำน้ำ จากนั้นครูเฉลยและสรุปให้นักเรียนปรับปรุงคำตอบของกลุ่ม

4. นักเรียนอ่านเรื่อง บทความเรื่องเมื่อโรคกลัวน้ำมาเยือน แล้วทำกิจกรรมต่อไปนี้

4.1 กำหนดจุดมุ่งหมาย (Prepatation Stage)

- ครูให้นักเรียนดูลักษณะของบัตรข้อความที่อ่านว่าเป็นเรื่องลักษณะใด ควรอ่านแบบใด คล้ายกับเรื่องที่เคยอ่านมาบ้าง เพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน
- นักเรียนกำหนดจุดประสงค์ในการอ่าน โดยให้นักเรียนบอกแล้วครูเขียนบนกระดานดำ

4.2 ปรับความเร็ว (Adapting rate to material)

ครูให้นักเรียนอ่านแบบผ่าน ๆ เพื่อปรับความเร็วแล้วบันทึกเวลาอ่านจริงลงบัตรบันทึก

4.3 การตั้งคำถาม (Need to pose questions)

นักเรียนตั้งคำถามพร้อมคำตอบเพื่อสืบค้นเรื่องที่อ่าน โดยจะใช้ถามเพื่อนในห้อง

5. ขั้นอ่าน

5.1 การสำรวจ (Overview)

ครูให้นักเรียนอ่านเรื่องแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจข้อความสำคัญ ข้อความที่อยู่ในเครื่องหมายคำพูด

5.2 การติดตาม (Read and Relate)

นักเรียนอ่านเรื่องอย่างละเอียดอีกครั้ง เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ และบันทึกเวลาอ่านครั้งที่ 2 ในการอ่านควรเลือกอ่าน ตอนใดควรอ่านอย่างพิถีพิถะหรือ ตอนใดอ่านผ่าน ๆ เลขก็ได้ และอธิบายในหัวข้อต่างๆ ต่อไปนี้

- สารคดีเรื่องนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร
- อะไรคือสาเหตุที่ก่อให้เกิดโรคกลัวน้ำ
- นักเรียนมีวิธีในการป้องกันตัวจากสัตว์ที่เป็นโรคกลัวน้ำอย่างไร
- นักเรียนคิดว่าในปัจจุบันมีรักษาโรคกลัวน้ำหรือไม่
- ผู้เขียนเรื่องนี้มีจุดประสงค์อย่างไร
- สารคดีเรื่องนี้เชื่อถือได้หรือไม่

5.3 การจดบันทึก (Annotate)

- ครูให้นักเรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญของเรื่อง เพื่อจับใจความสำคัญหรือความคิดหลักของเรื่อง
- ครูให้นักเรียนทำบันทึกย่อใจความสำคัญ ตามแบบฟอร์มที่ครูกำหนด นักเรียนและครูช่วยกันเฉลยคำตอบ

6. ขั้นสรุป

6.1 การใช้ความจำ (Memorize)

นักเรียนทบทวนบันทึกย่อเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และตรวจดูเวลาในการอ่านของตนเองว่าอ่านครั้งที่ 1 หรือครั้งที่ 2 ครั้งไหนเร็วกว่ากัน และพิจารณาว่าในห้องเรียนมีใครอ่านได้เร็วที่สุด

6.2 การประเมินผล (Assess)

- นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากการอ่านสารคดี
- ครูเฉลยและสรุปให้นักเรียนปรับปรุงคำตอบของตนเอง

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้
2. บัตรข้อความ
3. ใบงาน
4. หนังสือประเภทต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ เรื่องสั้น นิยายสาร

การวัดผลประเมินผล

1. ตรวจงานแบบฝึกหัด
2. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน

ใบความรู้เรื่อง สารคดี

สารคดี (Feature)

สารคดี (Feature) คืองานเขียนที่เสนอความรู้หรือข้อเท็จจริงซึ่งน่าสนใจแก่ผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีการแต่งที่อ่านได้อย่างสนุกเพลิดเพลินอารมณ์ด้วย สารคดีแตกต่างจากงานเขียนประเภทตำราตรงที่ไม่ได้มุ่งเสนอความรู้ทางวิชาการอย่างตรงไปตรงมาและแห้งแล้ง แต่จะเลือกเสนอข้อมูลที่กำลังอยู่ในความสนใจหรือน่าสนใจเป็นพิเศษ แล้วปรุงแต่งด้วยสำนวนภาษาที่ไพเราะสละสลวย มีการดำเนินเรื่องที่เร้าใจให้ติดตาม นิยมใช้ภาพประกอบเรื่องที่กลมกลืนสวยงามและชัดเจน

สารคดีแบ่งออกเป็น 5 ประเภท

1. สารคดีท่องเที่ยว คืองานเขียนที่ให้ความรู้เกี่ยวกับสถานที่หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สำหรับผู้สนใจการท่องเที่ยว เช่น ลักษณะท้องถิ่น สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี การคมนาคม ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ฯลฯ รวมทั้งรายละเอียดอื่น ๆ ที่จะให้ผู้อ่านใช้เป็นคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวได้

2. สารคดีชีวประวัติ เป็นสารคดีที่มุ่งให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลและอาชีพที่น่าสนใจ เพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาความสำเร็จหรือความล้มเหลวของบุคคลเหล่านั้นเป็นบทเรียนสำหรับตนเองหรือเพื่อประโยชน์สำหรับสังคมส่วนรวม

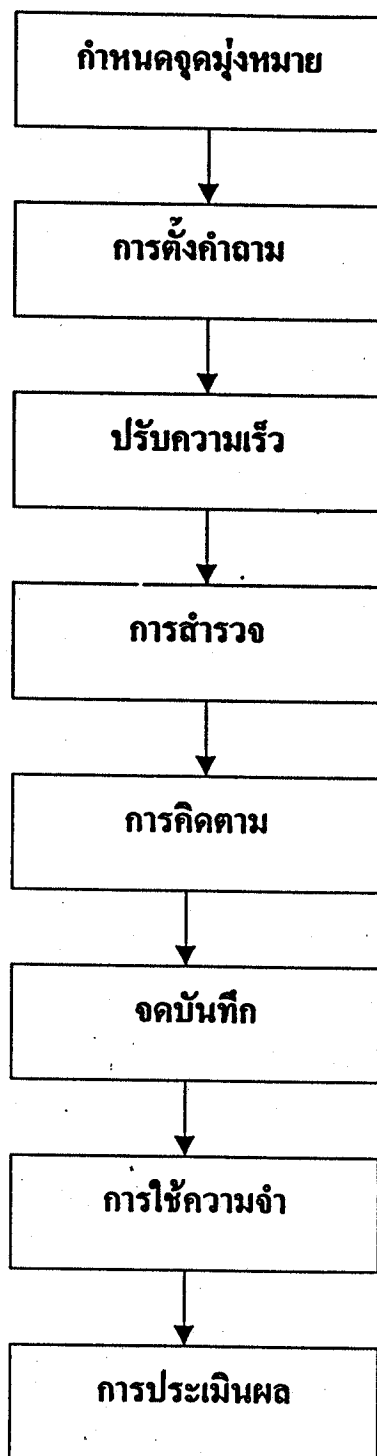
3. สารคดีรายงานพิเศษ คือสารคดีที่เรียกว่า “สตู๊ป” เป็นสารคดีขนาดยาวที่มุ่งติดตามค้นหาความรู้จากปรากฏการณ์หรือสถานการณ์ในเรื่องที่ประชาชนสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับเชิงข่าวหรือเป็นการเสนอข้อมูลในแง่มุมแปลกใหม่ที่ผู้อ่านไม่ทราบมาก่อน โดยผู้เขียนจะออกไปหาคำตอบจากข้อมูลจริง ๆ ที่เกิดขึ้น แม้สารคดีรายงานพิเศษจะไม่จำกัดแนวเนื้อหาเป็นเรื่อง แต่ก็มักเลือกเสนอเฉพาะสิ่งที่ทันสมัยอยู่ในความสนใจของผู้อ่านในขณะนั้นมากกว่าอย่างอื่น เพราะสามารถตอบสนองความต้องการอยากรู้อยากเห็นเป็นพิเศษ

4. สารคดีวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมคือสารคดีที่ให้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์การก้าวหน้าในโลก และปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องที่กำลังตื่นตัวกันอย่างกว้างขวางทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศไทย ปัจจุบันซึ่งมีการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว แต่กำลังประสบปัญหาสิ่ง

แวดล้อมอย่างรุนแรงเช่นกัน สารคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
จึงเป็นที่สนใจอย่างสูง

5. สารคดีปกิณกะ คือสารคดีที่เสนอความรู้เล็ก ๆ น้อย ๆ ขนาดสั้น ๆ ซึ่งกำลังได้รับความ
นิยมนมากขึ้นเป็นลำดับเพราะสามารถรับรู้ได้ในเวลาอันรวดเร็วและไม่น่าเบื่อหน่าย ดังนั้น
นอกจากจะพบสารคดีประเภทนี้ในสิ่งพิมพ์ทั่วไปแล้ว ปัจจุบันยังนิยมนำมาเสนอทางวิทยุ
กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

แผนภูมิการอ่านโดยใช้เทคนิคพาโนรามา



ตัวอย่างสารคดี

นอนละเมอเป็นผลจากพันธุกรรม

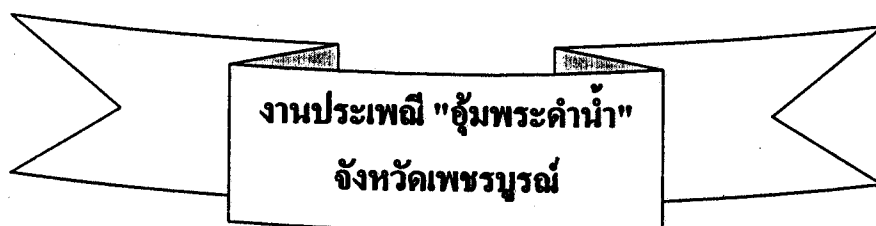
ผลการศึกษาทำให้เห็นแสงสว่างรำไรเพื่อหาหนทางช่วยเหลือ หรือรักษาคนไข้เดิน
ละเมอ หลังรู้ตำแหน่งของพันธุกรรมที่ทำให้คนนั้นมีแนวโน้มที่จะนอนละเมอได้ง่าย

ทีมนักวิทยาศาสตร์จากยุโรป ค้นพบยีนในกลุ่มที่เรียกว่า "เอชแอลเอ" ซึ่งเป็นลักษณะ
ทางพันธุกรรมที่ทำหน้าที่บอกให้ร่างกายรู้ว่าต้องสร้างภูมิคุ้มกันเมื่อไร ซึ่งยีนดังกล่าวมีส่วนทำ
ให้คนจำนวนหนึ่งเป็นโรคละเมอเดินระหว่างที่นอนหลับอยู่ หลังทำการศึกษากลุ่มอาสา
สมัครจำนวน 60 คน ซึ่งมีประวัติการละเมอเดิน เปรียบเทียบกับกลุ่มอาสาสมัครที่ไม่มีประวัติ
ละเมอจำนวน 60 คน เพื่อดูว่าลักษณะทางพันธุกรรมมีผลกับอาการดังกล่าวหรือไม่ และหาความ
สัมพันธ์ระหว่างอาการผิดปกติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการนอนหลับ อาทิ อาการนอนไม่หลับ

นักวิจัยพบว่า กลุ่มคนที่มีประวัติเคยละเมอเดินระหว่างนอนหลับมีความผิดปกติของยีน
ชนิดหนึ่งซึ่งเรียกว่า "เอชแอลเอ ดีคิวบี 1" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม "เอชแอลเอ" ถึง 3.5 เท่า
โดยนักวิจัยเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของตำแหน่งพันธุกรรมนี้เป็นสาเหตุทำให้กลุ่มคนเหล่านี้เดิน
ละเมอ

ดร.มาห์ดี ทฟติ หนึ่งในทีมงาน กล่าวว่า ทีมงานได้พบถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาการ
ละเมอเดินกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงของลักษณะทางพันธุกรรมอย่างชัดเจน และถึงแม้จะไม่
ใช่ยีนละเมอเดิน แต่ถ้าหากว่าคนๆ หนึ่งมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงของลักษณะทางพันธุกรรมดัง
กล่าว ก็มีโอกาเสี่ยงที่จะมีอาการละเมอเดินมากกว่าคนอื่นถึง 3.5 เท่าเลยทีเดียว ทั้งยังย้ำว่า โรค
ละเมอเดินเป็นโรคหรืออาการที่ซับซ้อนมาก ดังนั้นจำเป็นต้องมีการวิจัยเพิ่มเติม ถึงจะช่วย
พัฒนาการรักษาอาการดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ เพราะยังต้องดูปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วยทั้ง
สภาพสิ่งแวดล้อมและความเครียด แต่ก็เชื่อว่าถ้าได้ข้อมูลครบถ้วนก็จะสามารถหาหนทางรักษา
อาการนี้ในผู้ป่วยได้อย่างแน่นอน

หนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก วันเสาร์ที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2546



งานประเพณี "อุ้มพระดำน้ำ" ของจังหวัดเพชรบูรณ์ คนทั่วไปต่างมองว่าเป็นประเพณีที่แปลก มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ที่สำคัญมีเพียงหนึ่งเดียวในโลก แต่สำหรับชาวเพชรบูรณ์นอกจากจะมีมุมมองเช่นนั้นแล้ว ยังแฝงไปด้วยความเชื่อที่เปี่ยมล้นเต็มหัวใจ ด้วยว่า "เป็นประเพณีที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งหลังประกอบพิธีกรรมดังกล่าวแล้วจะทำให้ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล พืชพันธุ์ธัญญาหารมีความอุดมสมบูรณ์ และยังปราศจาก โรคระบาดอีกด้วย" ซึ่งความเชื่อดังกล่าวสืบเนื่องมาจากตำนานที่ถูกเล่าขานกันมานานว่า

เมื่อ 400 ปีที่ทำให้ก่อกำเนิดพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์นี้ขึ้น โดยมีการเล่าสืบทอดกันต่อ ๆ มาว่า เดิมมีชาวประมงกลุ่มหนึ่งมีอาชีพจับปลาในแม่น้ำป่าสัก อยู่มาวันหนึ่งชาวประมงกลุ่มนี้ได้ออกหาปลาตามปกติเช่นทุกวัน แต่จู่ๆเกิดเหตุการณ์ประหลาดขึ้นตั้งแต่เข้าชัณบ่ายไม่มีใครสามารถจับปลาได้แม้แต่ตัวเดียว จนสร้างความงุนงงให้กับชาวประมงกลุ่มนี้มาก ทำให้ต่างก็ต้องไปนั่งปรับทุกข์ซึ่งกันและกัน แต่ทันใดนั้นก็เกิดเหตุมหัศจรรย์ขึ้น เนื่องจากกระแสน้ำในบริเวณ "วังมะขามแพบ" (หมายถึงต้นระกำ) ที่กำลังไหลเชี่ยวกรากเริ่มหยุดนิ่งอยู่กับที่ จากนั้นก็ค่อย ๆ มีพรายน้ำผุดขึ้นมาทีละน้อยจนแลดูคล้ายน้ำเดือด จนกระทั่งกลายเป็นวังน้ำวนขนาดใหญ่ค่อย ๆ ดูดเอาองค์พระพุทธรูปองค์หนึ่งลอยขึ้นมาเหนือน้ำ และมีลักษณะอาการคล้ายคำพูดคำว่าขอยุ่ตลอดเวลา ทำให้ชาวประมงกลุ่มนี้ต้องลงไปอัญเชิญพระพุทธรูปดังกล่าวขึ้นมาประดิษฐานไว้บนบกเพื่อกราบไหว้สักการบูชา แต่ในปีถัดมาซึ่งเป็นวันแรม 15 ค่ำเดือนสิบตรงกับวันประเพณีสารทไทย พระพุทธรูปดังกล่าวได้ หายไปจนกระทั่งชาวบ้านต้องช่วยกันระดมหากันจ้าละหวั่น จนในที่สุดไปพบพระพุทธรูปองค์ดังกล่าวกลางแม่น้ำป่าสักบริเวณวังมะขามแพบ สถานที่ชาวประมงพบพระพุทธรูปองค์นี้ในครั้งแรก กำลังอยู่ในอาการคำพูดคำว่าขอยุ่จึงได้ร่วมกันอัญเชิญขึ้นมาประดิษฐานที่วัดไตรภูมิเป็นครั้งที่สอง พร้อมร่วมกันถวายนามว่า "พระพุทธรมหาธรรมราชา"

หลังจากนั้นต่อมาเจ้าเมืองเพชรบูรณ์ในยุคสมัยนั้นจะต้องอัญเชิญพระพุทธรมหา
 ธรรมราชา ไปประกอบพิธี "อุ้มพระดำน้ำ" ที่บริเวณวังมะขามแพ็บ หน้าวัดโบสถ์ชนะ
 มารเป็นประจำทุกปี "เพราะต่างมีความเชื่อว่า หลังประกอบพิธีอันศักดิ์สิทธิ์นี้
 แล้วจะทำให้ไพร่ฟ้าประชาชนต่างอยู่เย็นเป็นสุข ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาลพืชพันธุ์
 ธัญญาหารมีความอุดมสมบูรณ์ ' และเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ผลดีแต่หากปีใดมีการละลาย
 นอกจากจะทำให้เกิดความแห้งแล้งแล้ว ยังมีโรคระบาดเกิดขึ้นอีกด้วย

สำหรับ "พระพุทธรมหาธรรมราชา" นั้นเป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะสมัย
 ลพบุรี หล่อด้วยเนื้อทองสัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง 13 นิ้วสูง 18 นิ้ว ไม่มีฐาน มีพุทธลักษณะ
 พระพักตร์กว้าง พระโอษฐ์เบะ พระกรณยาวข้อยจรดพระอังสาที่พระเศียรทรงฉฎา
 เทริดหรือมีกระบังหน้า ทรงสร้อยพระศอพาหุรัด และประคตเป็นลวดลายงดงาม อีกทั้ง
 แลดูน่าเกรงขามอย่างยิ่ง ส่วนประวัติการสร้างนั้นไม่ปรากฏเด่นชัด แต่ชาวเพชรบูรณ์มี
 ความเชื่อว่า พ่อขุนผาเมือง เจ้าเมืองราด (อ.หล่มสัก) ได้รับพระราชทานจาก
 พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 กษัตริย์แห่งนครธม ให้นำไปประดิษฐานเป็นพระคู่บ้านคู่เมือง หลัง
 จากทรงอภิเษกสมรสกับ พระนางสิงขรมาเทวี แต่หลังจากพ่อขุนผาเมืองร่วมกับพ่อขุน
 บางกลางท่าว เจ้าเมืองบางยาง (อ.นครไทย) พระสหาย กอบกู้อิสรภาพให้กับคนไทย ทำ
 ให้พระนางสิงขรมาเทวีแค้นเคืองถึงกับเผาเมืองราดจนย่อยยับ จากนั้นตัดสินใจ
 กระโดดแม่น้ำป่าสักฆ่าตัวตาย ทำให้ไพร่พลเสนาอำมาตย์ต้องอัญเชิญพระพุทธรมหา
 ธรรมราชาลงแพล่องไปตามแม่น้ำป่าสักเพื่อหลบหนีไฟ แต่ปรากฏว่าแม่น้ำป่าสักมีความ
 คดเคี้ยว และกระแสน้ำไหลเชี่ยวกรากทำให้แพที่อัญเชิญ พระพุทธรมหาธรรมราชาแตก
 จนองค์พระจมดิ่งลงสู่ก้นแม่น้ำหายไ้ไป กระทั่งต่อมาชาวประมงได้ไปพบ จนก่อให้เกิด
 ตำนานมหัศจรรย์และ "ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ" ขึ้น

ปัจจุบันนี้ หากปีใดน้ำน้อยก็จะอัญเชิญไปทรงน้ำที่หน้าน้ำวัดโบสถ์ชนะมาร
 ทางเหนือเมือง เพชรบูรณ์ และการอัญเชิญพระพุทธรมหาธรรมราชาลงทรงน้ำ
 เจ้าเมืองผู้ว่าราชการจังหวัดสมัยนั้น หรือผู้แทนเป็นผู้อัญเชิญ (อุ้ม) ลงทรงน้ำและถือ
 ปฏิบัติกันต่อมาว่า อุ้มหันพระเนตรขึ้นเหนือหน้า 3 หน หันพระเนตรลงได้น้ำ 3 หน
 ฟ้าฝนปีต่อไปถึงจะตกต้องตามฤดูกาลบริบูรณ์ ประชาชนพลเมืองจะอยู่เย็นเป็นสุข

นอกจากพิธีการดังกล่าวแล้ว ถึงวันเทศกาลสงกรานต์ประจำปี ฝ่ายบ้านเมือง โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานพร้อมหัวหน้าส่วนราชการทุกฝ่าย และข้าราชการ ทุกระดับตลอดจนประชาชนพลเมืองในจังหวัดเพชรบูรณ์ จัดให้มีขบวนแห่อัญเชิญ พระพุทธรูปมหาธรรมราชาพระองค์นี้ไปทำพิธีทรงน้ำ ณ ปราสาทหินสามเหลี่ยมกลาง จังหวัดอยู่หลายปี ครั้นต่อมาเมื่อมีงานประเพณีเทศบาล เจ้าหน้าที่จึงได้อัญเชิญไปทำพิธี ทรงน้ำที่สนามหน้าสำนักงานเทศบาลเป็นประจำ ตลอดมาจนปัจจุบันนี้

สำหรับประเพณีอุ้มพระดำน้ำในช่วงเช้า ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์จะกระทำ พิธีบวงสรวงต่อเทพยดาอารักษ์ที่ปกปักรักษาพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของชาว เพชรบูรณ์ไว้ จากนั้นในช่วงบ่ายก็จะมีการอัญเชิญพระพุทธรูปมหาธรรมราชา ขึ้น ประดิษฐานบนรถบุษบกที่มีการตกแต่งอย่างสวยงาม และแห่แหนไปตามถนน ภายใน เขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ พร้อมกับมีขบวนแห่ตามโบราณประเพณี โดยผู้ว่าราชการ จังหวัดเพชรบูรณ์พร้อมข้าราชการ และคหบดี อีกจำนวน 4 คน ที่จะร่วมประกอบพิธี กรรมอุ้มพระดำน้ำจะแต่งกาย ในชุดเจ้าเมืองโบราณ และเสนาอำมาตย์นำขบวนอัญเชิญ พระพุทธรูปมหาธรรมราชา จึงนับว่าเป็นขบวนแห่ทางบกที่สวยงามตระการตาอย่างยิ่ง หลังจากนั้นในช่วงเช้าของวันต่อมา ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งเปรียบเหมือนเจ้าเมือง เพชรบูรณ์ก็จะทำพิธีอัญเชิญพระพุทธรูปมหาธรรมราชาแห่แหนไปตามลำน้ำป่าสักเพื่อไป ประกอบพิธีกรรมประเพณีศักดิ์สิทธิ์ "อุ้มพระดำน้ำ" กลางแม่น้ำป่าสัก บริเวณหน้าวัด โบสถ์ชนะมาร สถานที่พบพระพุทธรูปองค์นี้ในครั้งแรก โดยจะมีการจัดขบวนแห่ทาง น้ำ ซึ่งประกอบไปด้วยขบวนเรือที่ตกแต่งกันอย่างสวยงาม

ในช่วงเวลากลางคืน คณะผู้จัดงานฯ ได้เตรียมการจัดแสดงแสงสีเสียง ดำเนิน ประเพณีอุ้มพระดำน้ำขึ้นทุกคืน ณ คู่งน้ำด้านหลังศาลากลาง จังหวัดเพชรบูรณ์ พร้อม กันนี้ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เขต 3 ได้ให้การสนับสนุน จัดงานเทศกาลอาหารอร่อยขึ้นที่บริเวณถนนด้านหลังศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์ ตลอด ช่วงการจัดงานประเพณีอุ้มพระดำน้ำ ในขณะที่ทางสถานศึกษาภายในจังหวัด ต่างจัดชุด แสดงร่วมประกอบกันอย่างคับคั่งอีกด้วย จึงนับได้ว่างานประเพณี "อุ้มพระดำน้ำ" ของ จังหวัดเพชรบูรณ์ นอกจากจะยังคงความเป็นเอกลักษณ์สมบัติที่ขึ้นชื่อว่า "เป็นประเพณี เพียงหนึ่งเดียวในโลก" ไว้แล้ว ยังสะท้อนให้เห็นความร่วมมือเป็นน้ำหนึ่ง ใจเดียวกัน